

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

ע"ה.

עין משפט ג'ר מצוה

מא א"מ פ"א מהלכות
פסולי מוקדשין הלכה
ל"ג
מב ב"מ פ"א מהל
עונות וים הכפרים
הלכה ד'

רבינו הגאון (המשך)
מפיק ליה מירי מעילה.
ואקשין נתי נמי דר' יוסי
בר' אליעזר סבירא ליה
דאמר דם א"פ שאין
בשר (בשלמים) [בשלמא]
בזבחים איכא דם, עומר
נמי איכא קומץ, לחם
הפנים נמי איכא בויכין,
אלא שתי הלחם איכא
טעמא, וכי תימא איכא
נמי להני מירי הבבין
לשנים נמי איכא בויכין,
אלא שתי הלחם איכא
זבחי שלמי ציבור והווי
להו [ארבעת] ואנן חמשה
תנן, ושניין אלא קסבר
ר' יוסי טומאה הותרה
היא בצבור, איני דסבר
ר' יוסי הותר היא בצבור.
והנתיב אחד זה ואחד זה
לשמש כל שבעה מכל
חטאות שהיו שם, פי'
[כזו] כהן גדול שרוצה
לשמש ביום הכפרים, בין
כהן השורף את הפרה,
היו מוין עליהם כל שבעת
הימים שהיו מפרשין אותן
מכל אפר הפרות שהיו
שם שנעשו ממות משה
ועד אותו זמן, ואיניקא
בחתול סדרן רואה אני
יוסי טומאה דחיה בצבור
הוא דאית ליה, ואמרנן
אלא מחוורא מתני' דלא
כר' יוסי, ירושלמי בין
למאן דאמר הלחם עיקר
בין למאן דאמר כבשים
עיקר ארבעה אינון ותנא
חש להון וקרינון חמשה,
ואקשין היכי קתני ר'
יוסי במילתא דפליגי ר'
אליעזר ור' יהושע זה
פוסל זה מכשיר ואמר
ר' יוסי רואה אני דברי זה
ודברי זה, [וכן] יש אמת
בשני דרכים הפכתישין
זה את זה, ופיקחין האי
דקאמר רואה אני לאו
משום דקא מודה להו,
אלא הכי קאמר, רואה אני
דברי ר' אליעזר בזבחים
לכומר טעמיה במנחות
טעמיה בזבחים, כי היכי
דפליגי בהאי פליג בהאי
וכן ר' יהושע, ונדחה האי
שניתי ושניתי רואה אני
דברי ר' אליעזר בטעמא
דהא איתיא והצין מרצה
[ודברי ר' יהושע בצבור
ושרוף], איני התניא ר'
יוסי ואמר אין הצין מרצה
על אכילות ומפלו הוא
דפליג על ר' אליעזר, היכי
קתני רואה אני דברי ר'
אליעזר במאן דפליגי עלה,
אלא רואה אני דברי ר'
אליעזר בצבור מאי טעמא
משום דטומאה הותר הוא
בצבור, והא ר' יוסי טומאה
דחיה היא שמעין ליה,
ותוב הכי ר' יהושע פליג
עליה והא אוקימנא לעילא
דאפילו ר' יהושע מודה
בצבור דדם א"פ שאין
בשר ולפיקין איתוקמא
מתניתין כותיה.

הא לא קשיא הא ביחיד והא בצבור. פי' צקונטרס דסצירא לן
טומאה הותרה ציבור וקשה דה"ל למימר אלא קסבר רבי
יהושע טומאה הותרה ציבור דמסיק לעיל דקסבר זין מרצה על
אכילות ועוד היכי קאמר צקונטרס ניימא דלא כרבי יוסי דלמר אין הצין
מרצה על אכילות מהאי טעמא גופיה
דטומאה הותרה ציבור דאוקימנא
כרבי יהושע אתי נמי כר' יוסי

אלא לא קשיא כאן ביחיד כאן בצבור
נימא מתני' דלא כר' יוסי דתניא ר"א אומר
הצין מרצה על אכילות רבי יוסי אומר אין
הצין מרצה על אכילות קס"ד מוקדשין ר'
יוסי אין הצין מרצה על אכילות כר' יהושע
ס"ל דאמר בעינן תרתי נימא השתא מתני'
דלא כר' יוסי לא רבי יוסי כר"א ס"ל דאמר
דם אע"פ שאין בשר אי הכי למאי הלכתא
אין הצין מרצה על אכילות וליטעמך ר"א
דאמר הצין מרצה כיון דאמר דם אע"פ
שאיין בשר הצין מרצה על אכילות למאי
הלכתא אלא למיקבעיה בפגול ולאפוקי
מידי מעילה קמפילגי רבי אליעזר סבר
מרצה ציץ עילויה ומשוי ליה כטהור וקבע
ליה בפגול ומפיק ליה מידי מעילה ור' יוסי
סבר לא מרצה ציץ עילויה ולא משוי ליה
כטהור ולא קבע ליה בפגול ולא מפיק ליה
מידי מעילה מתקוף לה רב מרי נהי נמי
דרבי יוסי סבר כר"א בשלמא זבחים איכא
דעומר נמי איכא קומץ לחם הפנים נמי
איכא בויכין אלא שתי הלחם מאי איכא
למימר בויכין לקרב עמהן (ה) היינו שלמי ציבור
א"כ הווי להו ארבעה ואנן חמשה תנן אלא
קסבר רבי יוסי טומאה הותרה בצבור והא
תניא אחד זה ואחד זה מוין עליו כל שבעה

מכל חטאות שהיו שם דברי רבי מאיר רבי יוסי אומר יאין מוין עליו אלא
שלישי ושבעתי בלבד ואי סלקא דעתך קסבר רבי יוסי טומאה הותרה
בציבור למה לי הוואה כלל אלא מחוורא מתני' דלא כרבי יוסי א"ל רב
פפא לאביי ורבי יוסי שטרא מזכי לבי תרי הוא דתניא א"ר יוסי רואה אני
את דברי רבי אליעזר בזבחים ודברי רבי יהושע בזבחים ודברי רבי אליעזר
במנחות ודברי רבי יהושע במנחות דברי רבי אליעזר בזבחים שהיה אומר
דם אע"פ שאין בשר דברי רבי יהושע בזבחים שהיה אומר אם אין דם אין
בשר אם אין בשר אין דם דברי רבי אליעזר במנחות שהיה אומר קומץ
אע"פ שאין שם שירים ודברי רבי יהושע במנחות שהיה אומר אם אין
שם שירים אין קומץ אם אין קומץ אין שירים א"ל מסתברא קאמר כי קאי
בזבחים אמר מסתברא כי היכי דפליגי בזבחים פליגי נמי במנחות קאי
במנחות אמר מסתברא כי היכי דפליגי במנחות פליגי נמי בזבחים א"ל
התינח כי קאי בזבחים אמר מסתברא כי היכי דפליגי בזבחים פליגי נמי
במנחות דעיקר קראי כי כתיבי בזבחים כתיבי אלא כי קאי במנחות ואמר
מסתברא כי היכי דפליגי במנחות פליגי נמי בזבחים והא עיקר קראי
בזבחים הוא דכתיבי אלא לא קשיא רואה אני את דברי ר' אליעזר בנטמא
ודברי רבי יהושע באבוד ושרוף בנטמא מ"ט משום דמרצי ציץ הא שמעת
ליה לרבי יוסי דאמר אין הצין מרצה על אכילות אלא לא קשיא רואה אני
את דברי רבי אליעזר בצבור רואה אני את דברי רבי יהושע ביחיד בצבור
מ"ט משום דטומאה הותרה בצבור חדא דשמעת ליה לר' יוסי דאמר טומאה
דחיה היא בצבור ועוד אי בצבור רבי אליעזר מכשיר ולא רבי יהושע
הא

אחד זה ואחד זה. אחד כהן השורף את הפרה ואחד כהן גדול ציום הכפרים
שטעוין פרישה שבעת ימים: מכל הטאות. מכל אפרי הפרות שהיו צמקש ששפר פרה של משה לא כלתה: כל שבעה. צ"ק דיומא
[ה]: מפרש טעמא צראשון לפרישתו שמא היום שלישי לטומאתו שמא היום ג' ימים שניטמא צמת וחששא צלמלא היא ומעלה וכן שני שמא
שלישי ושלישי שמא שלישי (ט) ואינן מספקין כל חד וחד צו' לטומאה: הוואה למא לי. הא קרבן דיום הכפרים דציבור הוא ודוחה
טומאה אלא ש"מ צקושי נדחית טומאה קרבנות ובעי ריזוי צין, וכיון דלא מרצי אכילות לא מיתוקס שמי הלחם דמתניתין כרבי יוסי
ואפילו סצירא ליה דצחאל סגיא דהא אפילו חדא ליכא: שטרא מזכי לבי פרי הוא. צממיה. כלומר מי ראה שטר שמוכה את התובע ואת
הנתבע דקאמר רבי יוסי רואה אני את דברי שניהן: מספצרא קאמר. מספצרא דפליגי צתרייהו קאמר: עיקר קראי. ועשית עולותיהן: ו:
בזבחים פסיו. ובמנחות לא כתיבי ואיטרין לאשמעי' דאפיה פליגי במנחות: ועוד ציבור ר' אליעזר הוא דמכשיר ולא ר' יהושע: חלל

ציחיד. לכתחלה פסולה ואם זרק הורצה ומתני' ציבור צלון
לכתחלה דטומאת ציבור הוא צהימר: לימא מתני' דלא כר' יוסי.
דכיון דל"ר יוסי צעין תרתי דמפרש ואזיל מדקאמר רבי יוסי
אין הצין מרצה על אכילות ש"מ כרבי יהושע סצירא ליה דבעי
תרתי ואשמעינן הכא דניטמא צטר
לא מהני ליה צין למהוי כי צטר
קיים לזרוק את הדם דלא לא צעי
מתני' ריזוי צין אכילות למה לי הא
צלאו אכילות נמי מיתכשר וזיקת
דם: כרבי אליעזר ס"ל. דצחאל
סגיא ולקמן פריך שמי הלחם אפילו
חדא ליכא: למאי אין הצין מרצה
על אכילות. למאי מיבעי לן ריזוי
צין דידהו אלא על כרחין לרבי
אליעזר ריזוי דצין דאכילות לאו
לאצטרי וזיקה מיבעי לן לאפוקי
בעלים דצלאו אכילות נמי מיתכשר
אלא לאכילות גופייהו מיבעי לן:
למיקבעיהו צפיגול דקייזל אס יש
פסול אחר צקרבן שחישב צו מחשבת
פיגול אינו נקצב צפיגול להחמיצ
כרת על אכילות דלמר מר ירצה
כצראת כשר כך צראת פיגול
צמסכת מנחות (דף טו: ט'): ולאפוקי.
להאי צטר מידי מעילה דצקדשי
קדשים וזיקתן משוי צצטרן שעת
היתר לכהנים ותו לא קדשי (ה) מיקרו
ונפקין מידי מעילה: ומשוי ל' יוסי טעור.
ואע"ג דלסור אלוכלו צטומאה מיהו
כלל שאר מוין הוי כי טעור ומנהיג
ליה וזיקה למיקבעיה צפיגול כ': ורבי
יוסי סבר. נהי דזיקה כשירה היא
להוציא את הצעלים ידי נדון דלא
צעינן תרתי מיהו להאי צטר לא מהני
צין למהוי הן וזיקה מהניא ליה
למיקבעיה צפיגול ולאפוקי מידי
מעילה: צצלאו זבחים. איכא
עלין דמרצי צין עלייהו ואיכא תרתי:
עומר נמי דאיכא קומץ. דמרצי צין
עליה וחדא מיהא איכא: וכלחם הפנים
איכא צויוין. שמתירין את הלחם
קקומץ למנחה דכתיב ציה (ויקרא כד)
והיתה ללחם לאזכרה: צויוים. לצונה
של לחם הפנים וכתיב צקומץ (שס ז)
הקטיר דכחא את אזכרה וצין מרצי
עלייהו דכחא עולים נינהו: אלא שמי
הלחם. דכולה אכילות ורבי יוסי אין
הצין מרצה על אכילות קאמר מאי
איכא למימר: ובי סימא. הא דקתני
מתני' שמי הלחם צלון צטומאה
לאן צשתי הלחם הצאות צפני
עלמן כגון שאלת היו כל כששים
לדמרין במנחות (דף מה): דצאין
צפני עלמן וצנהו לא קאמר מתני'
דליתו צטומאה אלא צצלאו עס
הכששים ומשום הלחם הקריצין
עממן שחיתתן מקדשת את הלחם
וזיקת דמות צממתא שמון קאמר
מתניתין צצלות צטומאה מיהו דצין
מרצי עלייהו: הוואה צצבור. ולל

הגהות הב"ח
(א) גבי ו"כ"ת לקרי עממן
הי ניהו שלמי ציבור:
(ב) רש"י ד"ה כל שבעה
צפ"ק דיומא דף ה'
מפרש ובי שמה שלמי
ורביעי לא בעי וזיקה
ואינן מספקין:

מוסף רש"י
אין הצין מרצה על
אכילות. על טומאה
שנעצ צצטר ובשירי מנחה
הנחלים, אלא על טומאת
הדם וקמלים (עיר טו)
לכי נקט אכילות, דאעולין
כ"ע מודו דצין מרצה,
דקמי צטר מ"ב ורצה
לו לכפר דדם, דכתיב
(ויקרא ז) כי הדם הוא
דפס יכפר, אין לו אלא
צצטר טמא מוין מ"ל
(שמות טז) ועש אהן
וגו' והוא צצטר קמייר
דכתיב לצון ללחם, והכא
מכוי ורצה, מה הכא דם
אף הדם דם, ואין לו
אלא דם, מוין לרבות כל
השולים, מ"ל לכל מנחה.
קדשים וגי' (מנחות כה).
אחד זה ואחד זה.
כהן דיום הכפרים וכהן
דפרה, מוין עליו כל
שבעה. ימי השפעה,
מכל חטאות שהיו שם.
מכל פרה ופרה היו נתונים
קתה משמרת מן האכיל
מתן, קן שמיני טמא
פרה (פ"ג מ"ח) ואני
שמעתי אפר פרה של משה
לא כלל (ויחא ד.י.)

מוסף תוספות
א. על ידו ריזוי צין. מוס'
אשן.

רבינו הגאון
אלא לא קשיא כי קתני
דברי ר' יהושע תרתי
קרבן יחיד אבל קרבן
צבור הוא ובמנחות אינו
צבור סגי ליה, ומתני' קרבן
צבור הוא ובמנחות קרבן
יחיד, ואינן למימר קרבן
דלא כר' יוסי דתני אין
הצין מרצה על אכילות
ור' יוסי סבר לה כר'
יהושע דאמר תרתי בעינן.
דוחקין לא לעולם ר' יוסי
בהא כר' אליעזר סבירא
ליה דאמר דם א"פ שאין
בשר והאי דקא מילגי
בצין מרצה על אכילות
בהא פליגי, ר' אליעזר סבר
הצין מרצה על אכילות
וכיון דמרצי לאכילה הוא
דקאי (הטהור) [בשלה]
חשוב הוא ואי חשיב עליה
למכילה חוץ לזמנו איצ'
דהווא טמא קבעא ליה
מחשבתו בפגול, ואי איכל
ליה מקדש לאו בר מעילה
הוא דאכילה מעליה היא.
ור' יוסי סבר לא מרצה
צין וקא מוין ליה טעור
ולא קבע שתי ליה פיגול ולא